Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 - 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project, http://www.unicode.org/udhr.

Mashelo Ma Anfəm ηα Raru Ta Amari Ma Rawuni Kəpet

KAWASƏR ANKAN

Dwa ta salata kʌsɔthnɛ ʌyiki a komʌnɛ aŋ fəm akəpet, ɔwa yi ʌmari məthənʌnɛ a komʌnɛ ŋa-e, ŋa yi ʌŋgbeth ŋa rʌwankom, mʌlompi, yi mʌthɔfəl ka nɔru.

Owa, kʌ kʌlʌ agbʌp yi kʌsay ʌmari ma aŋfəm akəpet mʌ po kʌrʌ kʌdifəthʌnɛ ʌke po ləsər tʌtemp ta aŋfəm akəpet, ɔwa kə po kʌrʌ ka rʌru ʌre, pə yi naŋrʌ aŋfəm akəpet maŋba naŋ rʌwankom ra kʌfɔf, kʌtʌŋ ɛdina, kəte ba rənes kəpa ye, ʌŋe ŋʌ tha yi mʌfela ma aŋfəm akəpet thɔŋ bɛ nɔru. Owa ɔ fisa ti, kʌmʌ a te gbɔndar aŋfəm rə tʌy o tʌy bɛ mə yɔ ŋa aŋ thʌnthonɛ tə kəfumpər aŋe bət ʌŋfɔsɔ mə thʌlər ŋa-e, ɔwa tʌsoma, a yi təkə bot ɛthɔ məkunkəla ŋa-e.

Dwa a yi təkə sakəthi ʌkɛra ʌke dɛr o dɛr, təkə yɔ tʌthɔf ta rʌru bɛ təmanɛ. Dwa tʌsoma aŋfəm ŋa tʌthɔf bɛ aŋ wopʌnɛ ka rʌru, aŋ bot ka mʌsekrʌnɛ maŋ təkə beŋ kʌmʌ aŋ gbasi ɔfu fəlen malane ma kʌsɔŋ aŋfəm akəpet ʌmari akomʌnɛ ŋa, ka ayiki yi to wuni kəpet ɔ yi-e, kəpa runiŋaŋi, yi bom ŋaŋ a thənanɛ. Dwa aŋ bɛŋ təkə səkʌ ro di rʌwankom yi mayi mʌkolo mʌ aŋfəm akəpet.

Dwa rokɔm kati bε tʌthɔf ʌte yi ka ʌŋnənki aŋe, təsɔnε kəpa, tʌ tə wopanε rəkin yi tʌthɔf ta rʌru tək sakəthi yi kəwop ʌmari a komʌnɛ aŋfəm akəpet yi tʌwankom tʌŋ.

Dwa anpo bεη tə kəyi kʌsɔthnε ʌmari ʌme yi rʌwankom ʌre, yʌ yi aŋkolo ŋa mʌsekrʌnε ʌme.

Tʌsoma Λkamathɔ ka Aŋfəm ŋa Rʌru kə Thʌsʌ

Λkera Λke kəpa:

Mashelo ma kason amari a komane anfəm akəpet ame, ma yi otəma wa wuni o wuni yi ka tathof ta raru be kama wuni o wuni, agbap o gbap ka raru, o yi təkə bot masekrane ame rə mera aloko be, rə kəthəkəsa anfəm akəpet kama an səka kayikis amari a komane anfəm akəpet yi tawankom tan ro di, kəton ka anc yi ka tathof ro kor yi ane yi ka tathof təbran. Kama anfəm be ka raru an wop masekrane ame. Owa kama an sothne, yi kəwop masekrane ame keton ka anfəm na tathof yi ka annənki ane yi kəton ka anfəm be man kaman-e:

1. Λŋsəkəl ʌtɔtɔkɔ

A kom aŋfəm akəpet bε ŋa athənʌnɛ yi rʌwankom. Owa aŋ ba məmari məthənʌnɛ. Owa aŋ ba məfith yi təchemp. Chiyaŋ, aŋ yi təkə gbasi aŋkos ŋaŋ mɔ kəpa ŋa təkom.

2. Aŋsəkəl beka mareŋ

Wuni o wuni o ba mari ma rʌwankom, yi mʌmari a bot ka mʌsekrʌnɛ ame, kama a te say kɔ tʌ ʌbɔnshɔ, mʌyi ma ʌŋdɛr ŋɔŋ, kəpa uwan duni thalɔm wunibom, sɔthlɔm ʌtənt mʌŋ fɔf, ʌŋdina mʌŋ tʌŋ, thalɔm kəpa ʌŋgbʌp ʌŋ yi, təkə ʌte mɔ wop ka ʌmerʌ ŋɔŋ, ʌŋthɔf ŋɔŋ, thalɔm ʌŋbɔnshɔ ɔ wur, tə mɔnɛ, ta ro a kom kɔ-o, yi mətəma ɔ-e. Rodi kati sɔ, a yɛ təkə yɔ kɔ agbʌy tə kəpa aŋgbʌp ʌŋe rɔ yi, ʌmari ɔ təmʌ, thalɔm mʌtəmʌ ma ʌŋthɔf, thalɔm aŋgbʌŋ ɔwuni ɔ yi-e, thalɔm kəpa ʌŋthɔf ʌŋe po chiyʌ ka ʌŋyɛthɛ ŋati, thalɔm a taŋ ŋi mʌshehɛkɛ, aŋyi ro ratha ka ʌthɔf ʌlɔm, thalɔm ʌŋ bayɛ ʌte ma yɔ ka ʌŋyɛthɛ ŋate.

3. Aŋsəkəl bekʌ məsas

Wuni ο wuni ο ba ʌmari ta ʌŋesəm ŋɔŋ, rʌwankom rɔŋ yi kʌfisɔs ʌŋesəm ŋɔŋ.

4. Ληsəkəl bekʌ mʌŋlə

A yε sɔ təkə wop wuni rətar, thalɔm kəyis kɔ məshεkε. A yε sɔ təkə wop wuni, kəthila atar də roŋ o roŋ. Kʌthila aŋfəm ka rʌtar a yi təkə gbiŋe ki.

5. Ληsəkəl bek∧ tamath

A yε təkə thʌlər, kəsəmpar, thaləm kəgbalo wuni ka ʌŋfəsə rəkəm.

6. Ληsəkəl bek∧ tamthurukin

Wuni o wuni ο ba ʌmari mɔŋ a yi təkə sɔŋ kɔ kətanŋʌnɛ ka aŋthɔ-e.

7. Ληsəkəl bek∧ tamthədɛrəŋ

Aŋfəm ʌkəpet a thənʌnɛ teri ro der ka ʌŋthɔ. Ɗwa ʌŋ ba ʌmari ma kʌmʌ ʌŋthɔ ʌŋ gbəpər ŋa. Ɗwa ʌŋ ba ʌmari ma kʌmʌ ʌŋthɔ ʌŋ bum ŋa kəwur ka ʌŋe mə yɔ ŋa ʌŋgbʌy; ta ʌŋe məshim mʌsekranɛ ʌme, thalɔ m təkə yɔ aŋfəm alɔm ʌŋ ləsər mʌsekranɛ ʌme.

8. Ληsəkəl bekʌ tamthərɛsas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari kʌmʌ a thonkanɛ kɔ ta bepi wuni o wuni ɔ kʌthi kɔ ʌmari mɔŋ ka rəwuni kəpet kətaŋʌnɛ ka ʌŋ thɔ.

9. Ansəkəl beka tamthərenanle

A yε təkə barkar wuni ka ʌŋfɔsɔ. A yε təkə bot kɔ dɛr ɔfenʌnɛ thalɔm kəfitha kɔ rʌthɔf ʌtel ka mʌ te mɔ yema.

10. Ληsəkəl bek∧ tɔfɔt

A yi təkə səŋ wuni o wuni ʌfɛrɛ ʌthənʌnɛ suʌ kɔ ɛləŋs ka ʌŋbare ŋa ʌŋthonkas gberkethe mə te yɔ ʌgbʌy ka kʌgbɛngbɛn ʌmari mɔŋ yi ʌŋgbɛthɛ ŋɔŋ, yi mʌləs thaləm tʌləs a pa tɔ yɔ-e.

11. Ληsəkəl bek∧ tɔfɔt ŋin

- 1. Owa wuni o wuni a po bot ka ʌŋbare ŋa ʌŋthonkas bɛ ta mʌləs a pa mɔ yɔ-e, a yɛ təkə gbasi kəpa ʌte a lɔm kəpa tɔ yu-e təteŋ, haŋ thas a po gbɛngbɛŋ yi kələfthi ləfthi. Owa a sɔŋ kɔ ʌŋfɛrɛ ŋa kʌthonka kʌmʌ ɔ kʌthinɛka ʌte a deŋ kɔ. Owa thas a bəp kəpa ʌte a l m təteŋ yenka ma wop kɔ tɛn.
- 2. Owa a yɛ təkəwop wuni ka ʌŋthɔ ka mʌləs ʌme pəyi ɔ botɛ ri mʌta mɔŋ, pə ka ʌŋthɔ ŋa ʌŋthɔf ŋɔŋ-o, thalɔm ʌthɔf ʌtel ka ʌlɔkɔ a yɔ mʌləs mati-e. Owa a yɛ təkə thʌlər wuni pə thas mɔ to a bot təkəthʌlər wuni məshim ʌŋthɔ ka ʌŋlɔkɔ ɔ shim ʌŋthɔ-ɔ.

12. Ληsəkəl bekʌ tɔfɔt mʌrəŋ

A yε təkə bot kəsəŋ ka ʌŋgbundu, ʌŋbɔnshɔ, mʌyirʌ thalɔm ʌte mɔ gbal, ɔwa kəsambos ayiki tɔŋ yi ʌŋes ŋɔ ʌfinɔ. ɔwa wuni o wuni ba ʌmari ma kʌ yɔ ʌŋthɔ ʌŋ chimʌ kɔ ka ʌŋe mə bot kɔ kəsəŋ-e.

13. Ληsəkəl bek∧ tɔfɔt məsas

- 1. Wuni ο wuni ο ba rʌwankom ra kʌkɔnɛ ro ο yema yi kəbot məyira moŋ ro ο yema-e ra thof ο thof.
- 2. Owa wuni o wani o ba λmari ma kʌtey hali ro a kom kɔ-e təkə kɔnɛ ro o yema-e, thalɔm kəkalʌnɛ ro o wur-e.

14. Ληsəkəl bek∧ tɔfɔt maŋlɛ

- 1. Wuni ο wuni ο ba ʌmari ma kʌgbukɛ ο kɔ mʌnknɛ rʌ ʌthɔf ʌlɔm, kʌmʌ a te dif kɔ.
- 2. Owa a yε təkə noy ko ʌmari ʌme ta salata εfof εyay yay, thalom rə tətək tələm tə woŋ rʌpɔlitikis, thalom tətək te ləsər mʌthank ma Ληyunaytɛd Neshon.
- 15. Ληsəkəl bək∧ tɔfɔt tamath
- 1. Wuni o wuni o ba ʌmari təkŋ yirʌ ka ʌŋthɔf ŋɔŋ.
- 2. Owa wuni o baye mari təkə kʌthi okos koŋ ʌmari ma kayi ukin ka aŋthof ŋoŋ, thalom kəbɛnt ko kʌmʌ o te shinkar kayi ukin ka ʌŋthof o te yema.
- 16. Ληsəkəl bəkʌ tɔfɔt tamthrukin
- 1. Aŋfəm aruni yi aŋfəm abom po tɛna-e, aŋ ba mʌri təkə nʌntʌnɛ mɔ to aŋ yema-e; təkə te kəlɛnɛ tʌ ʌbɔnshɔ, ʌŋthɔf, thalɔm ʌŋdina kʌmʌ aŋ təpi tʌlek taŋ.
- 2. Dwa a yɛ təkə nɔt wuni kə kɔnɛ balʌ ka ɔwe ɔ te yema. Aŋe mənʌntʌnɛ-e, aŋ yi təkə bɛŋ ka mʌyema maŋ.
- 3. Ͻwa mʌ pəyi rʌlek ra mʌyira rʌ yi kʌboth ka ʌkələŋ kələŋ ka mʌyiranɛ-e, aŋə ka ʌkələŋ bɛ yi ka ʌŋthɔfe, a yi təkə bum ŋa də roŋ o roŋ maŋ yema yʌtha-e.
- 17. Ληsəkəl bəkʌ tɔfɔt tamthədɛrəŋ
- 1. Wuni o wuni o ba λmari təkə ba λken kon kon son. Owa o qbəli so kʌl ba λken yi afəm alomn.
- 2. Owa wuni ο bayε mari təkə kʌthi kɔ ki rʌ fɔsɔ rəkom.
- 18. Ληsəkəl bek∧ tɔfɔt tamthrɛsas

Wuni o wuni o ba ʌmari ma rʌwankom ra kʌtəmtəmnɛ to o yema, ɛnanɛ yoŋ yi ʌŋdina o yema wop-e. Wa o ba ʌmari ma kʌshinkar ʌŋdina o yema, yi mʌlanɛ mɔŋ. Owa o ba rʌwankom ra kʌthəksʌ, kʌbʌtho, kʌtaŋʌŋɛ yi kəthəksʌ mʌlanɛ mɔŋ pəyi kɔŋ son-o, ka ʌkələŋ kələŋ yi afəm alɔm-o, dɛr ogberkethe-o, thalɔm ka ʌŋ gbundu ŋɔŋ.

19. Ληsəkəl bek∧ tɔfɔt tamthrɛŋanlɛ

Wuni o wuni ο ba rʌwankom ra ʌte ɔ təmʌ yi kʌfɔf ʌte ɔ yema-e. Owa rʌwankom ʌre ɔ ba ri təkə bət ʌte ɔ nanɛ kə tə bot kɔ kə səŋ yi kəthɛns, thalɔm kəsakəthi təra yi ɛtəmtəmnɛ də roŋ o roŋ kə təkəlɛnɛ ro ɔ yi-e.

- 20. Ληsəkəl bek∧ kəgba
- 1. Wuni o wuni o ba ʌmari ma kʌwop məgbanɛ məthofəl yi kəkulunɛ aŋe o yema-e.
- 2. A yε təkə fɔsar wuni kʌmʌ ɔ kɔkulunε ka ʌte ɔ te yema-e.
- 21. Ληsəkəl bek∧ kəgba ŋin
- 1. Wuni ο wuni ɔ ba ʌmari ma kʌgbasi ʌgbʌp ka ʌŋkwament ŋa aŋthɔf ŋɔŋ, kətʌŋ ka kɔŋɔŋ gbeŋ thalɔm ka ɔwe ɔ thithe.
- 2. Aŋkwhamɛnt ʌŋ yi təkətʌŋʌnɛ ʌte aŋfem aŋ yema-e. Ɗwa mʌyema ʌme aŋ tə tɔrinɛ ŋʌ ka kʌtente thith aŋe aŋ yema-e, ka aŋgbundu. Ɗwa a yɛ təkə pɛnshanɛ ʌmari ma wuni o wuni po bək təki thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ təma ta ʌtɔŋ.

3. [Missing?]

22. Aŋsəkəl beka kəgba marəŋ

Dwa mʌ pəyi wuni o wuni ɔ yi kətɔŋ ka aŋfəm ʌkəpet-e, ɔ ba ʌmari ma kʌmʌranɛ kɔ kʌmʌ pəfisa kɔ kətʌŋ ka ɛmar ya aŋthɔf, ɛmar ya tʌthɔf tətel, kətʌŋʌnɛ ka mɔ to ɔ gbəli təmʌ ukolo yi yiki kətɔŋ ka aŋkos ŋɔŋ.

- 23. Ληsəkəl bek∧ kəgba εsas
- 1. Owa wuni o wuni o ba ʌmari ma kʌworək mʌpanth, rʌwankom ra kʌthith kɔ rəmʌpanth yi ka ɔlompi wati kʌmʌ ʌte pɛnshanɛ kəsɔŋ wuni mʌpanth.
- 2. Dwa wuni o wuni o yi təkə ba ʌrʌm ʌthənʌnɛ bepi aŋ yo məpath məthənʌnɛ kəte to ʌgbay.
- 3. A yi təkə rʌm wuni o wuni ʌrʌm ʌfinɔ mə gbəli sɔŋ kɔ ayiki tɔŋ ka rʌlek rɔŋ yi kəmar mʌtʌy məlɔm ɔ yi təkə yɔ ka ʌkələŋ kələŋ ɔyi-e.
- 4. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkə kulunɛ, thalɔm kətəpi ʌnənki mə chimʌ kɔ kʌmʌ ɔ sɔthɔ ʌrʌm ʌfinɔ ka mapanth mɔ worək-e.
- 24. Ληsəkəl bek∧ kəgba manlε

Wuni o wuni ว ba ʌmari ma kʌfothanɛ kəwur kʌyɔ mʌpanth to ɔ yema. วwa ɔ ba ʌmari ma kʌsɔŋ kɔ ʌlɔkɔ mɔ fothanɛ ʌlɔkɔ o lɔkɔ.

- 25. Ansəkəl beka kəqba tamath
- 1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kayi uyenki mədɛr, yi kʌbɔr kɔŋ. ɔwa aŋ yi təkə ba ɛdi ɛbeki, ɛyet ɛwɔŋ, aŋseth kʌyi, tɔl ɛbeki, ɛmar ya ʌŋthɔf. ɔwa ɔ yi təkə sɔthɔ ʌmar ka ʌŋlɔkɔ mɔ te yi rə məpanth-e, thalɔm utuy, bepi ɔ səkɛ ulopʌnɛ, thalɔm kəsəkɛ ubora, ubʌki, ɔwa sɔthəlɔm mʌ mɔ tə sɔ gbəli worək ka aŋyɛthɛ ŋɔŋ.
- 2. Aŋkomrʌ yi aŋfɛth bɛ a yi təkə sɔŋ ŋa məmari məthɔkɔŋ. Aŋfəth ʌŋe ma kom ka kʌ te tha nʌntanɛ yinkʌ te tha nʌntʌnɛŋ, a yi təkə sɔŋ ŋa ɛmar ɛthənənɛ.
- 26. Ληsəkəl bek∧ kəgba tamthurukin
- 1. Uwath O wath bba Amari ma k Ayoko bKarAn A yi təkə yo wath o wath b pon kA kAran ka Ataranthe təfeth. Kere kAthəkəs tatol yi kAkAran kəboli rəkom a yi təkə son ki ka anfəth Ane qbəli thəkəs yi kAkaran kati.
- 2. Owa kakaraŋ a yi təkə yo ki kʌmʌ kə gbəli mar owuni kʌmʌ o ko rodi, tə kəbʌr ʌyiki toŋ yi rʌwankom roŋ. Owa kəyi təkə gbəli kʌrʌ ko kəsothrʌnɛ ɛmerʌ, kʌmuyʌnɛ, kə kʌrʌ rəyathki kətɔŋ ka tʌ bona ta ʌrʌru, aŋfəm ʌkəpet, ɛdina ɛgbaske gbaske, owa yi kə kʌrʌ məthofəl mo to Aŋyunatɛd Neshon aŋ yema-e.
- 3. Aŋkomra aŋ ba ʌmari ma kathith ko kə karanŋ kaŋ yema aŋfɛth ŋaŋ aŋ karaŋ-e.
- 27. Ληsəkəl bek∧ kəgba tamthədεrəŋ
- 1. Owa wuni o wuni oba ʌmari ma kʌtʌŋ mʌkur ma aŋfəm ŋɔŋ ʌme ɔ yema-e, yi ka ʌkələŋ kələŋ ɔ yi-e. O yi təkə yanthenε mʌtʌy ʌme, ɔwa ɔ yi təkə mar kʌmʌ mə kɔ ro di ka mɔyɛŋ.
- 2. Wuni o wuni o ba amari ma kabum mayi, mayet ame o bempa yi atafa ate konon o gbal-e.
- 28. Ληsəkəl bek∧ kəgba tamthrεsas

Dwa wuni o wuni o ba ʌmari ma kʌtʌŋʌnɛ ʌŋe o yema pəyi ka aŋthof ŋoŋ rəkor-o, thaom rə təthof tətel ro mo gbəli sotho ʌŋfɛrɛ ŋa ka sotho mʌtʌy ʌme bɛ a gbal ka mʌsekrʌnɛ ʌme ka rʌwʌnkom roŋ kəyankaŋ.

- 29. Ληsəkəl bek∧ kəgba tamthrɛnaŋlɛ
- 1. Owa wuni ο wuni ο ba ʌŋgbɛthɛ ŋa təkə mar ʌkələŋ kələŋ ο sɔthɔ rʌwankom bɛ ο po teŋa yi kəwur ŋaŋiɛŋ.
- 2. Owa hali ma apa wuni o wuni o ba ʌmari yi rʌwankomrɔŋ, ta tʌrʌ ti kəpa ɔ yi ro ratha ka ʌ ŋthɔ. Owa ɔ yi təkə yikis ʌmari yi rʌwankom ra aŋkos ŋɔŋ. Owa ɔ anfəm ŋa rʌwankom.
- 3. Ͻwa ʌmari ʌme yi rʌwankom ʌre, ε sɔŋ yɛ wuni mari təkə te tʌŋʌnɛ mʌbotəs ma Aŋyunayted Neshɔn.
- 30. Ληsəkəl bek∧ kəgba tɔfɔt

Dwa Λte yi ka mʌsekranɛ ʌme bɛ, a yɛ təkə gbasi ti təkə sɔmpar ʌŋthɔf, wuni o wuni, thalɔm ʌnənki ŋa ʌŋfəm, thalɔm təkə kasara ʌmari yi rʌwankom yi ka mʌsekranɛ ʌme.